

Punt de vista

Qualitat de l'aire ben controlada al Camp de Tarragona

El Camp de Tarragona aplega la concentració d'indústria química més important del sud d'Europa i Tarragona és la segona àrea metropolitana de Catalunya

És molt bo que hi hagi aquest múltiple control, i encara és més bo que es faci des d'organismes diferents, que la informació es comparteixi i es posi a l'abast de tothom

El títol que encapçala aquest escrit conté una doble intencionalitat. D'una banda, vol servir per valorar, una vegada més, la feina que fa l'Observatori de la Qualitat de l'Aire del Camp de Tarragona que impulsen Repsol i l'AEQT amb la col·laboració de la URV i l'Institut Cerdà. Però, d'altra banda, l'afirmació del títol vol destacar que la feina que fa l'Observatori, conjuntament amb la de la Xarxa de Vigilància i Prevenció de la Generalitat de Catalunya i sumant-hi altres estudis i treballs que fan administracions locals i altres entitats i centres de recerca, converteixen el Camp de Tarragona en el territori industrial amb major control de la qualitat de l'aire.

I és bo que sigui així. És molt bo que hi hagi aquest múltiple control, i encara és més bo que es faci des d'organismes diferents, que la informació es comparteixi i es posi a l'abast de tothom i es consolidi sota el paraigua de la Generalitat com a administració competent. No oblidem que el Camp de Tarragona aplega la concentració d'indústria química més important del sud d'Europa i que Tarragona és la segona àrea metropolitana de Catalunya. Per tant, l'anàlisi de la qualitat de l'aire, necessària per a la qualitat de vida, la salut de les persones i el medi ambient, aquí adquireix encara una major rellevància; i, a més, aquí presenta unes necessitats de control específiques i diferents de les d'altres àrees metropolitanes que tenen menor concentració industrial i menor diversitat de focus emissors. A Tarragona tenim indústries, mobilitat urbana, transport de llarga distància i logística, entre altres activitats, que afecten, des de la seva especificitat, la qualitat de l'aire. Però, a més, Tarragona és un entorn ric, complex i divers en activi-

tats i valors que potencialment podrien veure's perjudicats si tinguéssim una mala qualitat de l'aire. Per tant, una varietat de focus emissors i una varietat de valors sensibles exigeixen que aquest territori compti amb un monitoratge rigorós de l'aire mitjançant tècniques d'anàlisi diverses.

L'Observatori de la Qualitat de l'Aire del Camp de Tarragona (OQACT) va néixer justament tenint en compte el valor de la suma d'iniciatives i la necessitat d'implicar tots els actors en la gestió de la qualitat de l'aire. L'impuls de l'Observatori obeeix a una acció de corresponsabilitat de la indústria davant d'una preocupació social latent al territori sobre la qualitat de l'aire i la salut que, particularment, destacava la necessitat de tenir més informació sobre les concentracions de determinats compostos. Les empreses, encapçalades per Repsol, van decidir anar més enllà de les seves obligacions legals de controlar i reportar les emissions (composició d'allò que emana de les activitats i les instal·lacions com a punt d'origen) per participar també d'una manera activa en l'avaluació de les immissions (l'aire que respirem en les zones urbanes). L'estudi es va focalitzar en avaluar les concentracions de compostos orgànics volàtils (COV) com a elements que poden estar més vinculats a l'activitat industrial.

Es va posar en marxa el 2018 amb una prova pilot d'anàlisi en 6 punts del territori i amb 4 mostreigs mensuals de 14 dies. L'objectiu era bastir un instrument que aportés dades amb rigor, transparència i de manera continuada per a un millor coneixement de la qualitat de l'aire i també, si és el cas, per a la

Jacinto Benavente

«La peor verdad sólo cuesta un gran disgusto. La mejor mentira cuesta muchos disgustos pequeños y, al final, un disgusto grande».

presa de decisions, tant per part de la indústria química, com de l'Administració, com de la resta d'activitats i agents del territori.

A partir de 2019, l'abast de l'Observatori ja va arribar a una vintena de punts i 12 mostreigs mensuals de 14 dies cobrint, per tant, tot el territori del Camp de Tarragona i l'any complet. El 2021 va ser el tercer any de l'Observatori amb la mateixa cobertura territorial àmplia que abasta 11 municipis del Camp de Tarragona (el Morrell, la Pobla de Mafumet, Constantí, Puigdelví, Tarragona, Reus, Vilallonga, Alcover, Valls, Vila-seca i la Canonja) i 4 punts de mostreig més en altres ciutats de Catalunya per poder fer comparacions: Prades, com a model de població amb poca activitat contaminant; Barcelona, com a ciutat on cal tenir en compte l'impacte que hi té, per exemple, el trànsit, i Lleida i Girona, com a ciutats d'una mida similar a Tarragona.

Per tant, el 2021 es va completar una sèrie històrica de 3 anys consecutius d'avaluació de les immissions de COV al Camp de Tarragona. El treball de tots aquests anys ha permès obtenir més de 50.000 dades acumulades i la consolidació d'una eina de coneixement per al territori.

S'ha de destacar que, des de l'inici del projecte, l'Observatori participa en la Taula de la Qualitat de l'Aire del Camp de Tarragona i es coordina amb la Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya i els Serveis Territorials del mateix Departament, en un exemple de col·laboració públicoprivada compartint el compromís de

vetllar per la qualitat de l'aire al Camp de Tarragona.

Tenim el convenciment que l'Observatori ha esdevingut una eina important per al territori, un instrument de coneixement i de servei, però el valor bàsic del projecte és doble: el rigor tècnic i la transparència, clau per generar confiança i perquè la divulgació de les dades i metodologies contribueixi també a incrementar el coneixement dels agents especialitzats i de la població en general.

Igualment, s'ha de destacar que l'Observatori és una eina participativa; perquè més enllà de la funció d'obtenir i socialitzar les dades sobre la qualitat de l'aire, l'Observatori es va concebre justament com un instrument obert al debat i les propostes implicant en el projecte totes les entitats i institucions del territori. Avui, a banda de Repsol, les empreses de l'AEQT i la URV, formen part del projecte vuit ajuntaments (la Pobla de Mafumet, el Morrell, Constantí, Perafort, la Canonja, Reus, Vilallonga i Valls), les Cambres de Comerç de Tarragona i Reus, el Port de Tarragona, el sindicat UGT i el sector turístic a través de l'Associació d'Empresaris d'Hostaleria de la província de Tarragona i l'Associació Hotelera de la Província de Tarragona.

Finalment, convé recordar que les accions de l'OQACT, totes, tant l'avaluació de dades, com la participació i la divulgació, tenen un únic propòsit: la millora contínua de les prestacions ambientals de les activitats econòmiques i socials del Camp de Tarragona, per reduir les afectacions en la qualitat de l'aire i millorar la qualitat de vida dels seus ciutadans. I cal seguir-hi treballant.

LLUÍS INGLADA I RENAU
Director de l'Observatori de la Qualitat de l'Aire del Camp de Tarragona. Institut Cerdà